

Geleende tijd

Harlan Coben bij Boekerij:

Vals spel
Tegenwerking
Vermist
Ontwricht
Schijnbeweging
Schaduwleven
Laatste kans
Niemand vertellen
Spoorloos
Geen tweede kans
Momentopname
De onschuldigen
Eens beloofd
Geleende tijd
Houvast
Verloren
Verzoeking
Levenslijn
Blijf dichtbij
Schuilplaats (jeugdthriller)
Zes jaar
Nu of nooit (jeugdthriller)
Ik mis je
Gevonden (jeugdthriller)
De vreemde
De verbeelding
Laat niet los
Naar huis

Harlan Coben

Geleende tijd

Het verleden is nooit voorbij en begraven...

Eerste druk 2007
Achttiende druk 2019

ISBN 978-90-225-8540-5
ISBN 978-94-6092-541-2 (e-book)
NUR 330

Oorspronkelijke titel: *The Woods*
Oorspronkelijke uitgever: Dutton
Vertaling: Martin Jansen in de Wal
Omslagontwerp: bij Barbara
Omslagbeeld: © Korina Vegas / Arcangel
Zetwerk: Mat-Zet bv, Soest

© 2007 Harlan Coben
Published by arrangement with Lennart Sane Agency AB
© 2007 voor de Nederlandse taal: Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze is voor:

*Alek Coben
Thomas Bradbeer
Annie van der Heide*

*de drie grote vreugden in mijn leven die ik
mijn petekinderen mag noemen.*

Proloog

Ik zie mijn vader met die schop.

De tranen lopen over zijn wangen. Een hartverscheurende, schorre snik werkt zich vanuit zijn longen omhoog en komt door zijn mond naar buiten. Hij brengt de schop omhoog en stoot hem in de grond. Het blad dringt in de aarde alsof het zacht men-senvlees is.

Ik ben achttien jaar en dit is mijn duidelijkste herinnering aan mijn vader: aan hem, daar in het bos, met die schop. Hij weet niet dat ik toekijk. Ik sta achter een dikke boom als hij begint te graven. Hij graaft als een bezetene, alsof de grond hem woedend maakt en hij er wraak op wil nemen.

Ik heb mijn vader nog nooit zien huilen, niet toen zijn eigen vader overleed, niet toen mijn moeder vertrok en ons in de steek liet, zelfs niet toen hij het slechte nieuws over mijn zus Camille hoorde. Maar nu huilt hij. Hij huilt zonder gêne. De tranen rollen ongehinderd over zijn wangen. Het gesnik weerklinkt tussen de bomen.

Dit is de eerste keer dat ik hem bespioneer. Op de meeste zaterdagen doet hij alsof hij gaat vissen, maar ik heb dat nooit echt geloofd. Ik denk dat ik altijd heb geweten dat deze plek, deze afschuwelijke plek, zijn echte bestemming was.

Want soms is het ook mijn bestemming.

Ik sta achter de boom en kijk naar hem. Hierna zal ik dat nog acht keer doen. Ik stoor hem niet. Ik laat mezelf niet zien. Ik denk dat hij niet weet dat ik daar sta. Sterker nog, ik weet het zeker. En dan, op een dag, als hij naar zijn auto loopt, kijkt hij me met droge ogen aan en zegt: 'Vandaag niet, Paul. Vandaag ga ik alleen.'

Ik kijk hem na als hij wegrijdt. Het zal de laatste keer zijn dat hij naar het bos gaat.

Achttien jaar later zit ik aan zijn ziekbed en pakt hij mijn hand vast. Hij zit zwaar onder de medicijnen. Zijn handen zijn ruw en eeltig. Hij heeft er zijn hele leven mee gewerkt, ook in zijn jonge jaren, in een land dat niet meer bestaat. Hij is zo'n buitenmens, met

een huid die er ruw en verweerd uitziet, bijna alsof hij zijn eigen schild heeft ontwikkeld. Hij heeft enorm veel pijn geleden, maar tranen zijn er niet geweest.

Hij doet gewoon zijn ogen dicht en houdt vol.

Mijn vader heeft me altijd een veilig gevoel gegeven, zelfs nu doet hij dat nog, ook nu ik volwassen ben en zelf een kind heb. Drie maanden geleden, toen hij nog sterk genoeg was, waren we in een bar. Er brak een knokpartij uit. Mijn vader ging voor me staan, klaar om het op te nemen tegen iedereen die in mijn buurt kwam. Ook toen nog. Zo is hij gewoon.

Ik zit naast zijn bed en kijk naar hem. Ik denk terug aan die keren in het bos. Aan hoe hij stond te graven en daar uiteindelijk mee was opgehouden, ik vermoed omdat mijn moeder bij ons was weggegaan.

‘Paul?’

Mijn vader wordt opeens onrustig.

Ik wil hem smeken nog niet dood te gaan, maar dat zou niet goed zijn. Ik heb het eerder meegemaakt. Het wordt niet beter... voor niemand.

‘Het is oké, pa,’ zeg ik tegen hem. ‘Het komt allemaal goed.’

Hij kalmeert niet. Hij probeert overeind te komen. Ik wil hem helpen, maar hij duwt mijn hand weg. Hij kijkt me diep in de ogen en ik zie helderheid, of misschien is dat een van de dingen die we onszelf wijsmaken als het einde nadert. Een laatste brokje valse hoop.

Er ontsnapt één traantje uit zijn ooghoek. Ik zie het langzaam over zijn wang rollen.

‘Paul,’ zegt mijn vader tegen me, en zijn Russische accent is nog steeds duidelijk hoorbaar, ‘toch moeten we haar vinden.’

‘Dat zullen we ook, pa.’

Hij kijkt me weer aan. Ik knik om hem gerust te stellen. Maar ik geloof niet dat hij gerustgesteld wil worden. Ik denk dat hij, voor de allereerste keer, op mijn gezicht zoekt naar een teken van schuldgevoel.

‘Wist je het?’ vraagt hij, met een stem die nog maar net te horen is.

Ik voel mijn hele lichaam verkrampen, maar ik knipper niet met mijn ogen en wend mijn blik niet af. Ik vraag me af wat hij ziet, wat hij gelooft. Maar ik zal het nooit te weten komen.

Want dan, op dat moment, doet mijn vader zijn ogen dicht en sterft.

1

Drie maanden later

Ik was in de gymzaal van een basisschool en zag hoe mijn zes jaar oude dochter Cara angstige stapjes deed op een evenwichtsbalk die zich amper tien centimeter boven de vloer bevond, maar over nog geen uur zou ik naar het gezicht kijken van iemand die op koelbloedige wijze was vermoord.

Dat zou niemand hoeven te schokken.

In de loop der jaren heb ik geleerd – op de gruwelijkst denkbare manieren – dat de muur tussen leven en dood, tussen oogverblindend mooi en onvoorstelbaar lelijk, tussen het meest onschuldige, feeëriek tafereeltje en een huiveringwekkend bloedbad, flinterdun is. In een seconde breek je erdoorheen. Het ene moment lijkt het leven idyllisch. Je bent op een plek zo sereen als de gymzaal van een basisschool. Je kleine meisje zwaait met haar armen om zich heen. Haar stem klinkt hoog van opwinding. Haar ogen zijn dicht. In haar gezicht zie je dat van haar moeder, die precies zo haar ogen dichtdeed en glimlachte, en dan weet je weer hoe flinterdun die muur in werkelijkheid is.

‘Cope?’

Het was mijn schoonzus Greta. Ik draaide me naar haar om. Greta keek me aan met haar gebruikelijke bezorgde blik. Ik glimlachte erdoorheen.

‘Waar denk je aan?’

Ze wist best waar ik aan dacht. Desondanks loog ik.

‘Aan camcorders,’ zei ik.

‘Wat?’

Alle klapstoelen waren bezet door de andere ouders. Ik stond achterin, met mijn armen over elkaar bij de betonnen muur. Die was beplakt met de schoolregels, naast de deur, posters en van die irritant leuke, inspirerende teksten als: **MAAK MIJ NIET WIJS DAT ‘THE SKY THE LIMIT’ IS ALS ER VOETSTAPPEN OP DE MAAN STAAN.** Er ston-

den kantinetafeltjes met ingeklapte poten. Daar leunde ik tegenaan, en ik voelde de koelte van formica en staal. Gymzalen van basisscholen veranderen niet als we ouder worden. Ze worden alleen kleiner.

Ik gebaarde naar de ouders. ‘Er zijn hier meer videocamera’s dan kinderen.’

Greta knikte.

‘En ze filmen alles. Ik bedoel werkelijk alles. Wat doen ze met al dat materiaal? Gaan ze dat echt van het begin tot het eind terugkijken?’

‘Doe jij dat dan niet?’

‘Ik baar nog liever een kind.’

Ze glimlachte. ‘Nee,’ zei ze, ‘dat doe jij niet.’

‘Oké, dat dan misschien niet, maar zijn we niet allemaal opgegroeid in het MTV-tijdperk? Snelle overgangen, talloze beeldhoeken... Maar alles integraal filmen zoals ze hier doen, om er vervolgens een nietsvermoedende vriend of familielid aan bloot te stellen...’

De deur ging open. Zodra de twee mannen de gymzaal binnenkwamen, wist ik dat ze van de politie waren. Zelfs als ik op dit punt géén redelijke hoeveelheid ervaring had gehad – ik ben de procureur van Essex County, waaronder de gewelddadige stad Newark valt – zou ik het hebben geweten. Soms doen ze het op tv ook wel eens goed. De manier waarop de meeste politiemensen zich kleden, bijvoorbeeld; huisvaders in de groene buitenwijk van Ridgewood kleden zich niet zo. We trekken geen pak aan als we naar onze kinderen komen kijken die aan het gymnastieken zijn. Wij dragen corduroy, of een spijkerbroek, een trui met een V-hals en een T-shirt eronder. Deze twee gasten gingen gekleed in slecht zittende pakken in een tint bruin die me aan oud spaanplaat na een flinke regenbui deed denken.

Ze glimlachten niet. Ze lieten hun blik door de gymzaal gaan. Ik ken de meeste politiemensen in de omgeving, maar deze twee kende ik niet. Dat baarde me zorgen. Er zat iets niet goed. Ik wist dat ik niets gedaan had, natuurlijk, maar desondanks voelde ik die lichte kriebeling van ‘ik ben onschuldig maar toch voel ik me schuldig’ in mijn maag.

Mijn schoonzus Greta en haar man Bob hebben zelf drie kinderen. Hun jongste dochter, Madison, was zes jaar en zat in dezelfde klas als mijn dochter Cara. Greta en Bob zijn een grote steun voor me geweest. Toen mijn vrouw Jane – Greta’s zus – was overleden,

zijn ze in Ridgewood komen wonen. Greta beweert dat ze dat al heel lang van plan waren geweest. Ik heb mijn twijfels. Maar ik ben hun zo dankbaar, dat ik er geen vragen over stel. Ik zou niet weten hoe ik het zonder hen had moeten redden.

Meestal stond ik achterin met een heel stel andere vaders, maar aangezien de gymles overdag was, waren er maar heel weinig. De moeders – afgezien van de ene die me boos over haar videocamera heen aankeek omdat ze mijn negatieve opmerking over kinderen filmen had gehoord – zijn dol op me. Of niet zozeer op mij, maar op mijn geschiedenis. Mijn vrouw is vijf jaar geleden overleden en ik moet alleen mijn dochter grootbrengen. Er zijn meer alleenstaande ouders in de stad, voornamelijk gescheiden moeders, maar ik krijg alle hulp die ik me kan wensen. Als ik vergeet een briefje te schrijven, of mijn dochter te laat ophaal, of haar lunchtrommeltje op het aanrecht laat liggen, springen de andere moeders of iemand van school bij om me te helpen. Ze vinden mijn mannelijke onbeholpenheid blijkbaar vertederend. Wanneer een alleenstaande moeder zoiets doet, is ze onachtzaam en roept ze de toorn van de andere moeders over zich af.

De kinderen waren nog steeds bezig met hun vallen en opstaan, afhankelijk van hoe je het wilde zien. Ik keek naar Cara. Ze was heel geconcentreerd en deed erg haar best, maar ik vermoedde dat ze het gebrek aan coördinatie van haar vader had geërfd. De kinderen werden geholpen door de meisjes van het turnteam van de middelbare school. Die waren laatstejaars, een jaar of zeventien, achttien. Het meisje dat Cara in de gaten hield tijdens haar poging tot een koprol, deed me aan mijn zus denken. Mijn zus, Camille, was gestorven toen ze zo oud was als dit meisje, en de pers had me nooit de kans gegeven dat te vergeten. Maar misschien was dat wel een goede zaak.

Mijn zus zou nu achter in de dertig zijn geweest, minstens even oud als de meeste moeders hier. Vreemd om zo aan haar te denken. Ik zal Camille altijd als tiener voor me zien. Ik kan me geen idee vormen over waar ze nu geweest zou zijn, of waar ze zou móéten zijn, zittend op een van die stoelen, met zo'n zelfingenomen, blijde, bezorgde, 'in de eerste plaats ben ik moeder'-glimlach op haar gezicht, elke beweging van haar kroost vastleggend op video. Ik vraag me af hoe ze er nu uitgezien zou hebben, maar ook dan zie ik de tiener die ze was toen ze stierf.

Nu lijkt het misschien dat ik geobsedeerd word door de dood, maar er is een enorm verschil tussen de moord op mijn zus en het

vroegtijdige overlijden van mijn vrouw. Het eerste sterfgeval, dat van mijn zus, heeft me in de richting van mijn huidige werk en een mogelijke politieke carrière gedirigeerd. Ik kan het onrecht nu in de rechtszaal bestrijden. En dat doe ik. Ik probeer de wereld veiliger te maken, degenen achter de tralies te krijgen die anderen kwaad hebben aangedaan, en andere families iets te geven wat de mijne nooit heeft gehad.

Bij het tweede sterfgeval, dat van mijn vrouw, was ik machteloos en in de war, en wat ik er nu ook aan zou doen, het zou de situatie geen haar beter maken.

Het schoolhoofd plooid haar rijkelijk met lipstick bewerkte lippen in een gemaakt bezorgde glimlach en liep op de twee politiemannen toe. Er ontstond een gesprek, maar geen van beide politiemannen keek haar echt aan. Ik bleef hun ogen in de gaten houden. Toen de grotere politieman – die ongetwijfeld de leiding had – mij zag, bleef hij me aankijken. Even bewogen we ons geen van beiden. Toen maakte hij een nauwelijks zichtbare hoofdbeweging naar de deur, naar buiten, weg uit deze veilige haven van vallen en opstaan. Ik knikte naar hem, eveneens nauwelijks zichtbaar.

‘Waar ga je naartoe?’ vroeg Greta.

Ik wil niet onaardig zijn, maar Greta was het lelijke zusje. Ze leken wel op elkaar, zij en mijn beeldschone, gestorven bruid. Je kon zien dat ze dezelfde ouders hadden. Maar alles wat uiterlijk voor mijn Jane wel had gewerkt, had dat voor Greta net niet gedaan. Mijn vrouw had een vrij forse neus, die haar gezicht op de een of andere manier sexyer maakte. Greta had ook een vrij forse neus, die... tja... alleen maar vrij fors was. De ogen van mijn vrouw, die ver uit elkaar stonden, hadden haar gezicht een exotische aanblik gegeven. Greta's ver uit elkaar staande ogen gaven haar een soort reptielengezicht.

‘Dat weet ik niet precies,’ zei ik.

‘Zaken?’

‘Zou kunnen.’

Ze keek naar de twee vermeende politiemannen en toen weer naar mij. ‘Ik wilde met Madison bij Friendly's gaan lunchen. Wil je dat ik Cara meeneem?’

‘Ja, heel graag.’

‘Ik kan haar ook van school afhalen.’

Ik knikte. ‘Dat zou geweldig zijn.’

Toen kuste Greta me zachtjes op de wang, iets wat ze zelden doet. Ik liep naar de deur. Flarden gelach van de kinderen golfdeden met me mee. Ik deed de deur open en liep de gang op. De twee politiemannen

nen kwamen me achterna. Schoolgangen veranderen ook nooit. Je hoorde er altijd een galm die bijna goed genoeg was voor een spookhuis, een merkwaardige halve stilte, en een vage maar toch duidelijk aanwezige geur die je zowel geruststelde als onrustig maakte.

‘Bent u Paul Copeland?’ vroeg de grotere van de twee.

‘Ja.’

Hij keek zijn kleinere collega aan. Die was breed en gedrongen, en had geen nek. Zijn hoofd had de vorm van een blok beton. Zijn gezicht was grauw getint, wat bijdroeg aan die overeenkomst. Een klas kinderen – groep vier, zo te zien – kwam de hoek om lopen. Allemaal met blozende, opgewonden gezichten. Waarschijnlijk kwamen ze net van de speelplaats. Ze liepen langs ons heen, gevolgd door hun onderwijzeres, die ons een gespannen glimlach toewierp.

‘Misschien kunnen we beter buiten praten,’ zei de grotere politiemans.

Ik haalde mijn schouders op. Ik had geen idee wat ze van me wilden. Ik voelde de bijna slinkse zelfverzekerdheid van iemand die onschuldig was, hoewel ik uit ervaring wist dat ontmoetingen met politiemensen meestal anders uitpakten dan je had verwacht. Dit kon niet gaan over de grote zaak waar ik mee bezig was, die met grote koppen in de kranten stond. Als dat zo was, zouden ze naar kantoor hebben gebeld. Dan zouden ze een sms naar mijn mobiele telefoon of een e-mail naar mijn BlackBerry hebben gestuurd.

Nee, ze waren hier voor iets anders... iets persoonlijks.

Nogmaals, ik wist dat ik niets verkeerd had gedaan. Maar ik had in de loop der jaren allerlei soorten verdachten gezien en wist hoe verschillend ze konden reageren. Dat zal u misschien verbazen. Wanneer de politie bijvoorbeeld een belangrijke verdachte heeft opgepakt, laten ze die vaak urenlang alleen in een verhoorkamer zitten. Je zou denken dat het de schuldigen zijn die tegen de muren op klimmen van spanning en frustratie, maar in het algemeen is het tegendeel waar. Het zijn de onschuldigen die zich het meest nerveus en angstig gedragen. Die hebben geen idee waarom ze daar zijn, of waarvan de politie hen ten onrechte verdenkt. De schuldigen gaan vaak een uurtje slapen.

We kwamen buiten. De felle zon beukte op ons neer. De grotere politiemans knipperde met zijn ogen en schermde die af met zijn hand. Betonblok niet, die gunde zijn omgeving dat genoegen niet.

‘Ik ben inspecteur Tucker York,’ zei de grotere politiemans. Hij haalde zijn penning tevoorschijn en gebaarde naar Betonblok. ‘Dit is rechercheur Don Dillon.’

Ook Dillon haalde zijn penning uit zijn zak. Ze hielden me de leren mapjes voor. Ik weet niet waarom politiemensen dat doen. Hoe moeilijk kan het zijn om die dingen na te maken?

‘Wat kan ik voor jullie doen?’ vroeg ik.

‘Zou u ons kunnen vertellen waar u gisteravond bent geweest?’ vroeg York.

Bij zo’n vraag zouden er alarmbellen in mijn hoofd moeten afgaan. Ik zou hun meteen moeten vertellen wie ik was en dat ik geen vragen zou beantwoorden zonder de aanwezigheid van een advocaat. Maar ik ben zelf jurist. Een verdomd goede jurist. En dat zou de situatie nogal stompzinig maken, zeker wanneer je jezelf vertegenwoordigt. Maar ik ben ook een mens. Wanneer je door de politie wordt benaderd, ook als je zo ervaren bent als ik, wil je meewerken. Aan die aandrang kun je niets doen.

‘Ik was thuis.’

‘Kan iemand dat bevestigen?’

‘Mijn dochter.’

York en Dillon keken achterom naar de school. ‘Een van de meisjes die daar binnen aan het gymmen zijn?’

‘Ja.’

‘Nog iemand anders?’

‘Nee, dat geloof ik niet. Waar gaat dit over?’

York was degene die het woord deed. Hij negeerde mijn vraag. ‘Kent u ene Manolo Santiago?’

‘Nee.’

‘Weet u dat zeker?’

‘Ja, vrij zeker.’

‘Waarom alleen “vrij zeker”?’

‘Weten jullie wie ik ben?’

‘Ja,’ zei York. Hij kuchte in zijn vuist. ‘Wilt u dat we een kniebuinging maken, of uw ring kussen of zoiets?’

‘Dat bedoel ik niet.’

‘Mooi, dan zitten we op dezelfde golflengte.’ Zijn houding beviel me niet, maar ik liet het passeren. ‘Dus, waarom weet u alleen vrij zeker dat u Manolo Santiago niet kent?’

‘Ik bedoel dat de naam me niet bekend voorkomt. Ik geloof niet dat ik hem ken. Maar misschien is hij iemand die ik ooit voor de rechter heb gedaagd, of een getuige in een van mijn zaken, of weet ik veel, misschien heb ik hem tien jaar geleden op een borrel voor fondsenwerving ontmoet.’

York knikte, moedigde me aan door te praten. Dat deed ik niet.

‘Zou u het erg vinden om met ons mee te komen?’

‘Waar naartoe?’

‘Het hoeft niet lang te duren.’

‘Hoeft niet lang te duren,’ herhaalde ik. ‘Dat klinkt niet als een plaatsnaam.’

De twee politiemannen keken elkaar aan. Ik probeerde eruit te zien als iemand die voet bij stuk zou houden.

‘Een man, ene Manolo Santiago, is gisteravond vermoord.’

‘Waar?’

‘Zijn lijk is gevonden in Manhattan. In de omgeving van Washington Heights.’

‘En wat heeft dit met mij te maken?’

‘Wij denken dat u ons misschien kunt helpen.’

‘Helpen? Hoe? Ik heb al gezegd dat ik hem niet ken.’

‘U zei...’ York keek in zijn notitieboekje, maar dat was alleen voor de show, want hij had niets opgeschreven terwijl ik aan het woord was. ‘... dat u er “vrij zeker” van was dat u hem niet kende.’

‘Nou, dan weet ik het zeker, oké? Ik weet het zeker.’

Met een theatrale klap sloeg York zijn notitieboekje dicht. ‘Meneer Santiago kent u wel.’

‘Hoe weet je dat?’

‘Dat laten we u liever zien.’

‘En ik heb liever dat je het me gewoon vertelt.’

‘Meneer Santiago...’ York aarzelde alsof hij zijn volgende woorden heel zorgvuldig uitkoos. ‘... had bepaalde zaken bij zich.’

‘Zaken?’

‘Ja.’

‘Kun je iets duidelijker zijn?’

‘Zaken,’ zei hij, ‘die naar u verwijzen.’

‘Naar mij verwijzen als wat?’

‘Joehoe, meneer de aanklager...’

Dillon – Betonblok – deed eindelijk zijn mond open.

‘Ik ben procureur,’ zei ik.

‘Wat je wilt.’ Hij strekte zijn nek een paar centimeter en wees naar mijn borstkas. ‘Ik begin echt jeuk in mijn reet van jou te krijgen.’

‘Pardon?’

Dillon kwam vlak voor me staan. ‘Zien we er verdomme uit alsof we hier zijn voor een opfriscursus betekenisleer?’

Volgens mij was dat een retorische vraag, maar hij scheen op antwoord te wachten. ‘Nee,’ zei ik ten slotte.

‘Luister dan even naar me. Wij zitten met een lijk. Die gast heeft dingen bij zich die duidelijk naar jou verwijzen. Wil je met ons meekomen om dit op te helderen, of wil je woordspelletjes blijven spelen waardoor je zo verdacht als de hel lijkt?’

‘Weet je eigenlijk wel tegen wie je het hebt, rechercheur?’

‘Ja, tegen iemand met politieke ambities die vast niet wil dat we hiermee naar de pers stappen.’

‘Wil je me bedreigen?’

York greep in. ‘Er wordt hier niemand bedreigd.’

Maar Dillon had me op een zwakke plek geraakt. De waarheid was dat mijn benoeming slechts een tijdelijke was. Mijn vriend, de huidige gouverneur van New Jersey, had me tot waarnemend procureur benoemd. Er werd ook serieus gesproken over de mogelijkheid om in het Congres te komen, en misschien wel een vrije zetel in de Senaat op te eisen. Ik zou liegen als ik zei dat ik geen politieke ambities had. Een schandaal, zelfs valse geruchten over een schandaal, zouden me daar zeker niet bij helpen.

‘Ik begrijp alleen niet hóé ik jullie zou kunnen helpen,’ zei ik.

‘Misschien kun je ons helpen, misschien ook niet.’ Dillon draaide zijn betonblok mijn kant op. ‘Maar áls je ons kunt helpen, ben je daar dan bereid toe of niet?’

‘Natuurlijk ben ik bereid,’ zei ik. ‘Ik bedoel, als ik daarmee kan voorkomen dat je reet nog erger gaat jeuken...’

Hij moest er bijna om glimlachen. ‘Stap dan in de auto.’

‘Ik heb vanmiddag een belangrijke afspraak.’

‘Dan hebben we je allang teruggebracht.’

Ik had een aftandse Chevy Caprice verwacht, maar de auto bleek een schone, glimmende Ford te zijn. Ik ging achterin zitten. Mijn twee nieuwe vrienden zaten voorin. Tijdens de rit zeiden we niets. Er was niet veel verkeer op George Washington Bridge, maar voor de zekerheid zetten ze de sirene aan en we stoven er soepel doorheen. Toen we Manhattan binnenreden, begon York weer te praten.

‘We denken dat het mogelijk is dat Manolo Santiago een valse naam gebruikt.’

‘Aha,’ zei ik, omdat ik niet wist wat ik anders moest zeggen.

‘Ziet u, we hebben het slachtoffer nog niet kunnen identificeren. We hebben hem gisteravond gevonden. Op zijn rijbewijs staat dat hij Manolo Santiago heet. We hebben het gecheckt en het blijkt niet zijn echte naam te zijn. We hebben zijn vingerafdrukken door de computer gehaald. Zonder resultaat. Dus we weten niet wie hij is.’

‘En jullie denken dat ik het wel weet?’
Ze namen niet de moeite de vraag te beantwoorden.
Yorks stem klonk vriendelijk en achteloos als een lentedag. ‘U bent weduwnaar, nietwaar, meneer Copeland?’

‘Ja,’ zei ik.

‘Dat moet moeilijk zijn. In je eentje een kind grootbrengen.’

Ik zei niets.

‘Uw vrouw had kanker, hebben we gehoord. U hebt een stichting opgericht die medisch onderzoek steunt.’

‘Ja.’

‘Bewonderenswaardig.’

Ze moesten eens weten.

‘Dit moet raar voor u zijn,’ zei York.

‘Hoezo?’

‘Dat u nu aan de andere kant staat. Meestal bent u degene die de vragen stelt, niet die ze beantwoordt. Dat moet toch een beetje raar zijn?’

Hij glimlachte naar me in de achteruitkijkspiegel.

‘Hé York,’ zei ik.

‘Wat is er?’

‘Kunnen we de aftiteling alvast zien?’ vroeg ik.

‘De wat?’

‘De aftiteling,’ zei ik. ‘Dan kan ik je naam opzoeken en kijken of je gecast bent voor de rol van “aardige smeris”.’

Daar moest York om grinniken. ‘Ik wilde alleen maar zeggen dat het raar voor u moet zijn. Ik bedoel, bent u al eens eerder door de politie ondervraagd?’

Het was een strikvraag. Ze moesten weten dat dat zo was. Toen ik achttien was, werkte ik als groepsleider in een zomerkamp. Vier kampeerders, Gil Perez en zijn vriendin Margot Green, Doug Billingham en diens vriendin Camille Copeland – mijn zus – waren een keer ’s nachts het kamp uit geslopen en het bos in gegaan.

Ze waren nooit meer levend teruggezien.

Slechts twee van de vier slachtoffers waren teruggevonden. Margot Green, zeventien jaar, werd met doorgesneden keel op nog geen honderd meter afstand van het kamp aangetroffen. Doug Billingham, ook zeventien jaar, werd achthonderd meter verderop gevonden. Hij had diverse steekwonden, maar ook bij hem was de doodsoorzaak een doorgesneden keel. De lijken van de andere twee – Gil Perez en mijn zus Camille – zijn nooit gevonden.

De zaak had de voorpagina’s van de kranten gehaald. Wayne

Steubens, kind van rijke ouders en groepsleider in het kamp, werd twee jaar later gearresteerd – na zijn derde zomer van moorden – maar pas nadat hij ten minste nóg vier tieners had vermoord. Hij kreeg de bijnaam de Summer Slasher, die maar al te zeer voor de hand lag. Waynes volgende twee slachtoffers werden gevonden bij een padvinderskamp in Muncie, Indiana. Een derde slachtoffer had gekampeerd op een openbare camping in Vienna, Virginia, en het laatste slachtoffer was op bezoek geweest in een sportkamp in de Poconos. Van de meesten was de keel doorgesneden. Ze waren allemaal in het bos begraven, sommigen van hen voordat ze dood waren. Juist, zoals in levend begraven. Het duurde geruime tijd voordat de lijken waren gevonden. Het lijk van de jongen in de Poconos, bijvoorbeeld, werd pas na een halfjaar gevonden. De meeste deskundigen geloven dat er in het bos nog meer slachtoffers begraven liggen.

Zoals mijn zus.

Wayne heeft nooit schuld bekend, en hoewel hij de afgelopen achttien jaar in een extreem zwaar beveiligde strafinrichting heeft doorgebracht, blijft hij volhouden dat hij niets te maken heeft gehad met de vier moorden waarmee het allemaal is begonnen.

Ik geloof hem niet. Het feit dat er ten minste nog twee lijken ergens begraven moeten liggen, heeft geleid tot speculaties en mystificatie. Waardoor Wayne veel aandacht kreeg. Hij houdt van aandacht, denk ik. Maar die onzekerheid – dat flintertje hoop – doet nog steeds verdomd veel pijn.

Ik was gek op mijn zus. We waren allemaal gek op haar. De meeste mensen geloven dat de dood het wreedste is wat er bestaat. Dat is niet zo. Na een tijdje wordt hoop een veel wreder metgezel. Als je zo lang met hoop hebt geleefd als ik, met je kop op het hakblok en de bijl erboven, elke dag, eerst weken, dan maanden, dan jaren, ga je ernaar verlangen dat de bijl valt en je kop eraf hakt. De meeste mensen denken dat mijn moeder ons in de steek had gelaten omdat mijn zus was vermoord. Maar de waarheid was het tegenovergestelde. Mijn moeder was juist weggegaan omdat het nooit bewezen was.

Ik zou graag willen dat Wayne Steubens ons vertelde wat hij met haar heeft gedaan. Niet om haar een fatsoenlijke begrafenis of zoiets te geven. Het zou wel fijn zijn als we dat konden doen, maar daar gaat het nu niet om. De dood is puur en nietsontziend destructief. Hij slaat toe, je ligt een tijdje in de kreukels en daarna begin je te herstellen. Maar het niet weten – die onzekerheid, dat glimpje

hoop – geeft de dood een andere werking: die knaagt aan je, zoals termieten of onuitroeibare bacillen dat doen. Die vreet je van binnenuit op. Een rottingsproces dat je niet kunt stopzetten. En je kunt niet herstellen, want de onzekerheid blijft aan je knagen.

Dat gebeurde nog steeds, denk ik.

Dat deel van mijn leven, hoe graag ik het ook voor mezelf wilde houden, heeft altijd de belangstelling van de media genoten. Zelfs de meest simpele zoekopdracht op Google bracht mijn naam op het scherm in verband met het mysterie van de Verdwenen Kampeers, zoals ze al gauw werden genoemd. Shit, het hele gebeuren is nog regelmatig op tv te zien, in die *real crime* programma's op Discovery en Court TV. Ik was erbij, die nacht in het bos. Mijn naam lag voor het oprapen. Ik ben ondervraagd door de politie. Verhoord. Ik heb zelfs onder verdenking gestaan.

Dus ze moesten het weten.

Ik koos ervoor geen antwoord te geven. York en Dillon drongen niet aan.

We kwamen bij het mortuarium en liepen een lange gang door. Niemand zei iets. Ik wist niet goed wat ik hiervan moest denken. York had gelijk met wat hij had gezegd: ik stond nu aan de andere kant. Ik had al heel wat getuigen door deze gang zien lopen. Ik had alle verschillende reacties in het mortuarium gezien. Mensen die iemand moeten identificeren, beginnen meestal stoïcijns. Ik weet niet precies waarom ze dat doen. Zetten ze zich schrap? Of koesteren ze nog steeds een sprankje hoop? Daar had je dat woord weer: hoop. Ik weet het echt niet. Hoe dan ook, die hoop verdwijnt snel. We vergissen ons nooit als er iemand geïdentificeerd moet worden. Als we denken dat onze geliefde daar ligt, is dat ook zo. Het mortuarium is geen plek voor wonderen op het allerlaatste moment. Nooit.

Ik wist dat ze me observeerden, letten op mijn reacties. Ik werd me bewust van mijn manier van lopen, mijn houding en mijn gezichtsuitdrukking. Ik probeerde neutraal voor me uit te kijken en vroeg me vervolgens af waarom ik eigenlijk de moeite nam.

Ze brachten me naar het raam. Je gaat er niet naar binnen. Je blijft achter glas. De wanden en vloer waren betegeld, zodat je ze schoon kon spuiten; er bestond hier geen behoefte aan een mooie inrichting. Alle brancards waren leeg, behalve één. Het lijk was bedekt met een laken, maar ik zag het kaartje aan de grote teen. Dat doen ze echt. Ik keek naar de grote teen die onder het laken uitstak; die kwam me geheel onbekend voor. Dat dacht ik op dat moment. Ik herken de tenen van mannen niet.

De geest doet rare dingen in stresssituaties.

Een vrouw met een mondkapje voor reed de brancard naar het raam. Vreemd genoeg moest ik denken aan de dag dat mijn dochtertje was geboren. Ik herinner me de kraamzaal. Het raam waarbij ik toen stond was ongeveer hetzelfde, met die smalle metalen strips die een soort kader vormden. De verpleegster, die net zo groot was als de vrouw in het mortuarium, reed het wagentje met mijn kleine meisje tot dicht bij het raam. Net zoals hier gebeurde. Ik vermoed dat ik normaliter iets diepzinnigs gedacht zou hebben – het begin en het eind van het leven, of zoiets – maar vandaag niet.

Ze trok het laken terug. Ik keek naar het gezicht. Alle ogen waren op mij gericht. Dat wist ik. De dode man was van mijn leeftijd, begin dertig tot vijfendertig. Hij had een baard. Zijn hoofd was kaalgeschoren, zo te zien. Hij had een douchemuts op. Dat zag er nogal raar uit, die douchemuts, vond ik, maar ik wist waarom ze het hadden gedaan.

‘In het hoofd geschoten?’ vroeg ik.

‘Ja.’

‘Hoeveel keer?’

‘Twee keer.’

‘Kaliber?’

York schraapte zijn keel alsof hij me eraan wilde herinneren dat dat mijn zaak niet was. ‘Kent u hem?’

Ik keek nog eens goed. ‘Nee,’ zei ik.

‘Weet u het zeker?’

Ik wilde knikken. Maar er was iets waardoor ik aarzelde.

‘Wat is er?’ vroeg York.

‘Waarom ben ik hier eigenlijk?’

‘We wilden zien of u wist wie...’

‘Dat begrijp ik, maar hoe komen jullie erbij dat ik hem zou kennen?’

Ik keek opzij en zag dat York en Dillon elkaar even aankeken. Dillon haalde zijn schouders op en York nam zijn besluit. ‘Hij had een briefje met uw naam en adres in zijn zak,’ zei York. ‘En een stel krantenknipsels over u.’

‘Ik ben een publieke figuur.’

‘Ja, dat weten we.’

Hij zweeg. Ik draaide me naar hem om. ‘Wat?’

‘De knipsels gingen niet over u. Niet echt.’

‘Waar gingen ze dan wel over?’

‘Over uw zus,’ zei hij. ‘En over wat er toen in dat bos is gebeurd.’

De binnentemperatuur daalde abrupt tien graden, maar ach, we waren tenslotte in een mortuarium. Ik probeerde achteloos te klinken. ‘Misschien is hij zo’n *real crime* freak. Daar lopen er wel meer van rond.’

York aarzelde. Ik zag hem weer een blik met zijn collega wisselen.

‘Wat nog meer?’ vroeg ik.

‘Wat bedoelt u?’

‘Wat had hij nog meer bij zich?’

York draaide zich om naar een assistent van wiens aanwezigheid ik me niet bewust was geweest. ‘Kunnen we meneer Copeland de persoonlijke bezittingen laten zien?’

Ik bleef naar het gezicht van de dode man kijken. Hij had putjes en lijntjes in zijn gezicht. Ik probeerde die weg te denken. Ik kende hem echt niet. Manolo Santiago was een vreemde voor me.

Iemand bracht een grote bewijszak van rood plastic. De inhoud werd op een tafel gedeponereerd. Vanaf een afstand zag ik een spijkerbroek en een flanellen hemd. Een portefeuille en een mobiele telefoon.

‘Hebben jullie die telefoon gecheckt?’ vroeg ik.

‘Ja. Het is een weggooier. Het geheugen is leeg.’

Ik maakte mijn blik los van het gezicht van de dode man en liep naar de tafel. Mijn knieën knikten.

Er lagen dubbelgevouwen blaadjes papier op de tafel. Voorzichtig vouwde ik er een open. Het artikel uit *Newsweek*. De foto’s van de vier vermoorde tieners stonden erbij... de eerste slachtoffers van de Summer Slasher. Ze begonnen altijd met Margot Green, omdat haar lijk vrijwel onmiddellijk was gevonden. Het had een dag geduurd voordat ze Doug Billingham hadden gevonden. Maar de echte belangstelling ging uit naar de andere twee. Want ze hadden wel bloed en gescheurde kleding van zowel Gil Perez als van mijn zus gevonden, maar geen lijken.

Waarom niet?

Het antwoord was simpel. Het bos was heel groot. Wayne Steubens had ze gewoon goed verstopt. Maar er waren mensen die wel van een goed mysterie hielden en daar niet intrapten. Waarom waren juist die twee niet teruggevonden? Hoe was het Steubens gelukt hun lijken zo snel te verplaatsen en te begraven? Had hij een medeplichtige gehad? Hoe had hij het voor elkaar gekregen? Wat deden die vier eigenlijk in het bos?

Tot de dag van vandaag, achttien jaar na Waynes arrestatie, zeggen

de mensen dat er 'geesten' in dat bos huizen. Of misschien woont er een of andere geheime sekte in een oud, vervallen zomerhuisje, of ontsnapte psychiatrische patiënten, of mannen met stalen haken aan hun onderarm, of slachtoffers van bizarre, mislukte medische experimenten. Ze hebben het over de Boskannibaal, vinden de resten van zijn opgebrande kampvuur met daaromheen de botten van de kinderen die hij heeft opgegeten. Ze beweren dat je er 's nachts het gehuil om wraak van Gil Perez en mijn zus Camille kunt horen.

Ik heb heel wat nachten in dat bos doorgebracht, maar ik heb nooit gehuil gehoord.

Mijn blik ging van de foto's van Margot Green en Doug Billingham naar die van mijn zus, die ernaast stond. Ik had deze foto al honderdduizend keer gezien. De pers was gek op deze foto omdat Camille er zo heerlijk gewoon op stond. Ze was het meisje uit de buurt, je favoriete oppas, de leuke tiener die verderop in de straat woonde. Maar zo was Camille helemaal niet. Camille had ondeugende, fonkelende ogen en een scheve 'kan mij het schelen'-grijns die de jongens deed besluiten dat ze een stap voor haar achteruitgingen. Zoals ze op deze foto stond, was ze juist niet. Ze was veel meer dan dat. En misschien had dát haar wel het leven gekost.

Ik wilde doorgaan naar de laatste foto, die van Gil Perez, maar iets bracht me ertoe dat ik naar de tafel keek.

Mijn hart stopte met kloppen.

Ik weet dat het dramatisch klinkt, maar zo voelde het. Ik keek naar het hoopje kleingeld dat uit Manolo Santiago's broekzak was gehaald en zag het, en het was alsof er een hand in mijn borstkas werd gestoken, die zich om mijn hart sloot en er zo hard in kneep dat het ophield met kloppen.

Ik deed een stap achteruit.

'Meneer Copeland?'

Mijn hand werd uitgestoken alsof die een eigen leven leidde. Ik zag mijn vingers iets uit het hoopje geld pakken en naar mijn gezicht brengen.

Het was een ring. Een meisjesring.

Ik keek naar de foto van Gil Perez, de jongen die samen met mijn zus in het bos was vermoord. Mijn gedachten gingen terug naar twintig jaar geleden. En ik herinnerde me het litteken.

'Meneer Copeland?'

'Laat me zijn arm zien,' zei ik.

'Zijn arm.' Ik draaide me om naar het raam en wees naar het lijk. 'Laat me verdomme zijn arm zien.'

York wenkte Dillon. Dillon drukte de knop van de intercom in. 'Hij wil de arm van die gast zien.'

'Welke van de twee?' vroeg de vrouw in het mortuarium.

Ze keken me aan.

'Dat weet ik niet,' zei ik. 'Allebei.'

Ze waren verbaasd, maar de vrouw deed wat ik vroeg. Het laken werd verder omlaag getrokken.

De borstkas was behand. Hij was breder en minstens vijftien kilo zwaarder dan toen, maar dat was niet zo verrassend. Hij was veranderd. We waren allemaal veranderd. Maar dat was niet wat ik wilde zien. Ik keek naar de arm en zocht naar het grillige litteken.

Het zat er.

Op zijn linkerarm. Ik hapte niet naar adem of zoiets. Het was alsof een deel van de realiteit me abrupt was afgenomen en ik te aan- geslagen was om er iets aan te doen. Ik stond als aan de grond gena- geld.

'Meneer Copeland?'

'Ik ken hem,' zei ik.

'Wie is het?'

Ik wees naar de foto in het tijdschriftartikel. 'Hij heet Gil Perez.'

2

Er was een tijd dat doctor Lucy Gold, docente Engels en psychologie, haar spreekuren leuk had gevonden.

Het was een aangename afwisseling om onder vier ogen met studenten te praten en die echt te leren kennen. Vooral als het ging om de stille studenten, die achterin zaten en met het hoofd gebogen aantekeningen maakten alsof er een dictee werd gegeven, degenen van wie het haar als een beschermend gordijn voor hun gezicht hing... wanneer zij voor haar deur stonden, haar aankeken en zeiden wat hen bezighield.

Maar meestal, zoals nu, waren het de hielentlikkers die haar kwamen opzoeken, degenen die meenden dat hun cijfers uitsluitend zouden moeten worden bepaald door hun getoonde enthousiasme, en dat, hoe meer ze zich in de kijker speelden, hoe hoger hun cijfer zou moeten zijn, alsof het feit dat je een extroverte persoon was in dit land niet voldoende werd beloond.

‘Doctor Gold,’ zei Sylvia Potter, die tegenover haar zat. Lucy stelde zich Sylvia een paar jaar jonger voor, op de middelbare school. Hoogstwaarschijnlijk was ze toen het irritante kind dat op de ochtend voor het grote proefwerk liep te zeuren dat ze er niets van zou bakken, om vervolgens als eerste klaar te zijn, met een zelfingenomen gezicht een vrijwel perfect proefwerk in te leveren en de rest van het uur te gebruiken om aantekeningen in haar agenda te maken.

‘Ja, Sylvia?’

‘Toen u vandaag tijdens college die passage van Yeats voorlas, ik bedoel, toen was ik zó geroerd. Door de feitelijke tekst in combinatie met de manier waarop u uw stem gebruikt, u weet wel, als een ervaren actrice...’

Lucy Gold had de neiging om te zeggen: ‘Doe me een lol en ga ergens anders zoete broodjes bakken’, maar in plaats daarvan bleef ze glimlachen. Wat haar niet gemakkelijk viel. Ze keek op haar horloge en voelde zich meteen schuldig. Sylvia was een studente die erg